

men frem, men det var ikke den, der paa-virkede Demokratiet den Gang —, men ved at sige, at paa dette Spørgsmaal kunde der lovgives ved en særlig Lov, og Venstres Fører udtalte da, at hvad der var opsat, var ikke opgivet. Stillingen var i 1848 den, at det gjaldt om at faa den fri Forfatning vedtagen, og man vilde saa ikke tage en Kamp med Kronen paa dette Spørgsmaal, men lod sig tilfredsstille af Højreministeren, der sagde: Det kunne I faa senere ved en særlig Lov. Men nu er Venstre kommet til Magten, og det, Højre den Gang stillede i Udsigt, at vi kunde faa ved en særlig Lov, skulde det dog være Venstres Sag at gennemføre. Hvad der blev sagt den Gang: opsat er ikke opgivet, skulde dog være Venstres Standpunkt nu, hvis der er Mening i dets Politik.

Carl Hansen (Viborg Amts 1ste Valgkreds): „Hvis det danske Folk er et myndigt Folk, vil man ikke behøve at afskaffe Adel, Titler, Ordener og Rang“. Saaledes talte Tscherning den 16. April 1849, da Grundlovsforlaget var til Behandling i den grundlovgivende Rigsforsamling, og Grundtvig føjede til: „Alt hvad der kun beror paa Meninger, skal man aldrig søge at faa afskaffet ved Lov, og paa Meninger beror Overtro, Spøgelsesfrygt, Vantro osv.“ Enhver vil indrømme, at Grundtvigs Ord ere sande, det kan ikke nytte at søge at afskaffe den Slags Ting ved Lov. Det er vel nærmest Forfængeligheden, man vil til Livs gennem det foreliggende Lovforslag, men jeg deler Grundtvigs Anskuelse, at det kan ikke nytte, man tror at kunne afskaffe Forfængeligheden ved Lov, thi Forfængeligheden beror paa en Mening. Selv om Lovforslaget blev gennemført, saaledes som det foreligger, vilde det ikke paa nogen Maade indskrænke Forfængeligheden. Som Eksempel skal jeg anføre en Titulatur, vi antydningvis have set fremført den ene Gang efter den anden i Pressen i de senere Aaringer: Udtrykket „kgl. Hof-Socialdemokrat.“ Et sligt Udtryk er ikke knyttet til nogen Lovbestemmelse, og dets Afskaffelse vilde ikke faa Bugt med den Forfængelighed, man tænker sig staa bag ved det.

Naar Tscherning i 1849 udtalte, at dersom det danske Folk var et myndigt Folk, behøvede man ikke at afskaffe Adel, Titler og Rang, saa tror jeg, det meget mindre nu end den Gang behøves. Jeg tror, det danske Folk i de forløbne 56 Aar har udviklet sig til en Myndighed og

Selvbevidsthed, som det langt fra var i Besiddelse af den Gang.

Jeg ser ingenlunde paa det foreliggende Lovforslag med Uvillie, men jeg ser paa det med Ligegyldighed, fordi jeg ikke kan indse, at noget godt fremmes derved. Jeg tror som sagt ikke, man bekæmper Forfængeligheden ad den Vej, og jeg indser ikke, at et eneste daarligt stillet Individ i vort Samfund faar sine Kaar forbedrede ved Gennemførelse af dette Forslag. Jeg indser ikke, at noget Medlem af vort Samfund kan føle sig eller føler sig brøstholdent ved den nuværende Tingenes Tilstand, jeg tror ikke, noget Medlem af vort Samfund føler sig brøstholdent ved ikke at blive dekoreret eller faa til-delt en eller anden Udmærkelse, som bliver andre til Del. Jeg ser ikke andet, end at dersom vi ønske at afskaffe den Slags Ting, kunne vi naa meget langt frem ad Frivillighedens Vej. Der er ingen, der tvinger os til at kalde den eller den for Kancelliraad eller Justitsraad eller Eks-cel-lence eller til at bruge nogen som helst Titulatur i noget Forhold. Der er ingen, der bringer fri, selvstændige Mænd til at benytte slige tillagte Titler eller i Korrespondance til at anføre, om vedkommende bærer denne eller hin Orden. Det staa os frit for at undlade dette, og naar fri og selvstændige Borgere i dette Land gaa den Vej, vil det jo efterhaanden falde bort af sig selv eller i alt Fald ikke blive følt som en Ulempe af nogen som helst. Endvidere har jeg aldrig erfaret, at Befolkningen, den frisindede Del af Befolkningen, som jeg kender, nogen Sinde i sit Omdømme har sat en Mand højere, fordi han modtog en Titel eller en Orden eller noget i den Retning. Det Omdømme, vedkom-mende Mand havde i Forvejen, beholdt han aldeles uanfægtet af en slig Udnævnelse.

Jeg sagde før, at jeg ikke ser paa dette Lovforslag med nogen Uvillie — aldeles ikke. Jeg ser paa det paa samme Maade, som Tscherning, Grundtvig og flere andre saa paa denne Sag i 1849. Jeg kan i alt væsentligt henholde mig til de Udtalelser, der faldt fra den højtærede Konseilspræsident, og kan anbefale, at Forslaget henvises til et Udvalg, altsaa nyder Fremme. Det kunde, synes jeg, være af Interesse at faa undersøgt — og det vilde maaske være muligt i et Udvalg —, hvorledes Forholdene ere i fremmede Lande, hvad Demokratiet, Socialdemokratiet maaske i Særdeleshed, i andre Lande har udrettet for at faa Adel, Titler, Ordener og Rang afskaffede, og hvor vidt de